

Szent Januáriusz v, Januarius, olaszul San Gennaro (születés ideje és helye ismeretlen – Puteoliban, Kr. u. 305) Benevento püspöke volt, aki hatodmagával (Festus, Desiderius, Sossus, Proculus, Eutüchész és Acutius) halt mártírhalált a Diocletianus-féle keresztényüldözések (284–305) során.

A Puteoliba látogató Gennarót többször is felkereste Szosszus (Sossus), egy harminc esztendősen misenói diakónus, aki látogatását titokban tartotta, mert a cumaei szibillához zárandókló pogány tömeg veszélyes volt a keresztényekre. Szosszust minden óvatossága ellenére felfedezték, s mint üldözött keresztényt, bebörtönözték. Ekkor Gennaró és két kísérője elment hozzá. Amikor az őket megállító fegyőröknek megvallották, hogy ők is keresztények, mindhármat letartóztatták és bíró elé vitték. A bíró felszólította őket, hogy áldozzanak az isteneknek. Mivel nem voltak hajlandók az általuk pogánynak tartott cselekedet megtételére, a bíró kimondta az ítéletet, hogy Szosszusszal együtt mind a négy keresztényt vessék medvék elé Puteoli amfiteátrumában. A legenda szerint a bíró megvakult, amikor kimondta az ítéletét. Gennaró ekkor kezének érintésével meggyógyította őt, de mivel a bíró a döntését nem akarta semmissé tenni, az ítéletet kard általi halálra változtatta.

Gennarót tehát lefejezték, s később latin néven, mint Szent Januáriusz avatták szentté, a katolikus egyház döntése alapján.

Januáriusz nevéhez egy még ma is meglévő csoda kötődik: a „nápolyi vércsoda”.

Ez a jelenség abban áll, hogy a templomban őrzött, üvegtégelyben lévő „alvadt” vér időről időre folyékonnyá válik és láthatóan felbuzog. Két nagy ampullát Nápolyban őriznek; a nagyobbik ovális keresztmetszetű, köbtartalma kb. 60 cm³, a kisebbik hengeres, köbtartalma kb. 25 cm³. Általában a május első vasárnapja előtti szombaton és szeptember 19-én történik a csoda, és mindkét ünnepet követően nyolc napon át tart. Ezután a vér ismét „megalvad”.

A hagyomány szerint egy nápolyi asszony Januárusz lefejezésekor felfogta a vértanú püspök vérét, s miután évekig magánál őrizte, végül átadta az ereklyét a nápolyi egyháznak. A csodáról először 1389-ben tettek említést, amikor a nápolyi hívek körmenetben vonultak ki a vér-ereklye fogadására, és magukkal vitték Januárusz püspök fejereklyéjét is. Amikor a két ereklye találkozott, a beszáradt vér folyékony lett.

A csoda első hiteles leírása 1389. augusztus 17-éről való. Nápoly népe a város fő patrónusaként tiszteli a vértanú püspököt, és a csoda bekövetkezését a következő hónapok kedvező vagy kedvezőtlen előjeleként értelmezik.

A 16. század óta a legkülönbözőbb okfejtésekkel próbálkoztak a kritikusai, a csalástól az okkult jelenségekig mindent próbáltak fölhozni a csoda megmagyarázása érdekében. Egyes vélemények szerint az egész jelenségnek semmi köze sincs az emberi vérhez, a kérdést azonban nem lehet egyszer s mindenkorra megválaszolni, mivel az egyház nem járul hozzá az ereklye tudományos szintű vizsgálatához.

A csoda nemcsak Nápolyban, hanem egyidejűleg Pozzuoliban is történik, abban a templomban, amely a hagyomány szerint a kivégzés helye fölé épült.